

Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA"

Ulica Pavla Hatza 23/5

10 000 Zagreb

+385 (0)1 8887 673

+385 (0)95 8265 806

Pravilnik o zaštiti djece

Child protection policy

Predgovor

Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA" (SRRH "KALI SARA") u radu s djecom se pridržava UN Konvencije o pravima djece (1989) i posebice ističe da se djeca rađaju s temeljnim slobodama i pravima koja pripadaju svim ljudskim bićima. No, s obzirom na tjelesnu i psihičku nezrelost nameće se potreba isticanja posebnih prava djeteta na zaštitu koja proizlaze upravo iz te činjenice što je i polazište Konvencije o pravima djeteta.

Također SRRH "KALI SARA" je upoznata i djeluje u skladu sa Strategijom Europske unije o pravima djeteta 2021.-2024., te Europskim jamstvom za djecu i Nacionalnim planom za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2022. do 2026. godine kojim se nastavlja kreirati politika zaštite prava djece, s ciljem osiguranja uvjeta zaštite prava svakog djeteta bez iznimke i davanja prednosti najboljem interesu svakog djeteta.

SRRH "KALI SARA" smatra da je svaki oblik nasilja protiv djece neprihvatljiv. Prema NP za prava djece 2022. do 2025. godine nasilje u obitelji predstavlja rizičan čimbenik u razvoju djece u svim pogledima – u društvenom, emocionalnom, moralnom i kognitivnom razvoju, a vrlo često ostavlja posljedice i u odrasloj fazi života. Najčešći oblici nasilja u obitelji nad djecom su: fizičko nasilje, seksualno nasilje, emocionalno (psihičko) nasilje, zanemarivanje. Posljedice koje fizičko nasilje ostavlja na dijete mogu biti kratkoročne, ali i dugoročne prirode, a jedna od posljedica izloženosti djeteta fizičkom nasilju jest da se ono uči da je nasilno ponašanje prihvatljivo, što predstavlja prepreku za njegovo uključenje u društvo. Svaka vrsta nasilja ostavlja posljedice na djetetovo tjelesno zdravlje i mentalnu stabilnost, dok učinci nasilja u obitelji u djetinjstvu ostaju vidljivi tijekom cijeloga života.

Djeca žrtve međuvršnjačkog nasilja (eng. bullying) najčešće su žrtve pojedinaca ili grupe/a u odnosima kojima je vidljiv nesrazmjer moći te se u ovakvim uvjetima najčešće događa opetovano i sistematično kroz dulje vremensko razdoblje, u vidu tjelesnog napadanja, uznemiravanja ili iskazivanja nasilnih i ponižavajućih izjava u digitalnom svijetu (eng. Cyber bullying). Razni čimbenici utječu na formiranje nasilnika u međuvršnjačkom nasilju, počev od obiteljskih uvjeta i odgoja djeteta, u kojemu se dijete najčešće zanemaruje ili se pak primjenjuje fizička i/ili verbalna agresija prema djetetu, do čimbenika u školskim uvjetima u kojima se nedovoljno nadgleda učenike čije su osobnosti impulzivnije naravi. Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima iz 2004. godine definira međuvršnjačko nasilje na sljedeći način: „Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereno prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnotežan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinca)“ te se ističe da se nasiljem među djecom i mladima smatra namjerno uzrokovani fizički napad i psihičko i emocionalno nasilje. Akcijski plan za prevenciju nasilja u školama 2020.-2024. Ministarstva znanosti i obrazovanja, obuhvaća pet područja odgojno-obrazovnoga djelovanja u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima: zakonodavni okvir; dostupnost i kvaliteta podataka; potpora dionicima odgojno-obrazovnoga procesa; školski preventivni programi/projekti i strategije te provođenje medijske kampanje.

Tako da bez obzira na vrstu počinjenog nasilja ili zanemarivanja, samo jasan i dosljedan protokol

postupanja može spriječiti i boriti se protiv svih oblika nasilja nad djecom. U svim našim projektima i aktivnostima trudimo se da svako dijete uživa dobrobit sigurnog okruženja u kojem se poštuju njegova prava. Iz tog razloga redovito ažuriramo naša pravila koja se odnose na prava djece, integrirajući najviše zahtjeve prema međunarodnim standardima i trenutno najboljim primjerima prakse vodeći posebno računa o tome da se svakom djetetu osiguraju sva prava bez ikakve diskriminacije prema djetetu, njegovim roditeljima ili zakonskim skrbnicima glede njihove rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnoga, etničkoga ili socijalnog podrijetla, imovine, teškoća u razvoju, obiteljskog podrijetla ili kakve druge okolnosti. Isto tako nam je važno da su djeca zaštićena od svih oblika diskriminacije ili kažnjavanja koji polaze od položaja, djelatnosti, izraženog mišljenja ili uvjerenja roditelja, zakonskih skrbnika ili članova obitelji. U tom kontekstu, napisali smo «*Politiku zaštite djece*» koju primjenjujemo u svim aktivnostima SRRH "KALI SARA". Ovaj dokument treba poslužiti kao vodič u postupanju sumnje na nasilje ili zanemarivanje djeteta, a za koje se sazna kroz provođenje aktivnosti SRRH "KALI SARA".

Brojne reference i alati koji se odnose na područje zaštite djeteta nadopunjuju vodič. Stoga se posebna pozornost pridaje zapošljavanju novog osoblja, vođenju društvenih medija i uporabi novih alata za izvještavanje i komunikaciju. Svjesni smo da je opasnost ozljeđivanja djece i narušavanja njihove dobrobiti i integriteta stvarna i zato smo predani promicanju i provođenju naše Politike zaštite djece, ne samo unutar organizacije nego i s partnerskim organizacijama koje zastupaju djecu i s kojima surađujemo. U slučaju zlostavljanja ili sumnje na zlostavljanje, naša reakcija je u skladu sa zakonskim propisima. Trenutačna "*Politika zaštite djece*" sadržava novi kodeks ponašanja koji će potpisati svi suradnici SRRH "KALI SARA" (zaposlenici, vanjski suradnici ili volonteri). Čvrsto vjerujemo da je sustavno korištenje ove Politike najbolji način da se osigura da sva djeca dobiju potrebnu zaštitu na koju imaju pravo.

I. Uvod

Ovaj Pravilnik jača našu predanost kao udruge prema zaštiti djece i njihovoj zaštiti od svih oblika ugrožavanja dobrobiti. Ovo pitanje je važno za SRRH "KALI SARA" te smatramo da je zaštita djece, promicanje njihove dobrobiti i poštivanje dječjih prava temelj našeg rada.

Pravilnik o zaštiti djece i ranjivih osoba odnosi se na odgovornost i postupanje svih zaposlenih, članova i volontera kao i suradnika SRRH "KALI SARA" u sprječavanju zlostavljanja, iskorištavanja i nasilja te pravovremeno i neodgodivo postupanje u slučaju kad se nasilje već dogodilo. Također, odnosi se na informiranje djece, mladih i ranjivih osoba o njihovim pravima te osnaživanje da progovore o kršenju prava te na promicanje ravnopravnosti i uključenosti.

Svrha Pravilnika o zaštiti djece

Cilj Pravilnika i procedura je reguliranje načina rada tako da djeca s kojom dolazimo u kontakt (izravno ili neizravno) budu zaštićena te da se promiče njihova dobrobit te da naše aktivnosti ne izazivaju bilo kakvu štetu djeci. Iako politika zaštite treba biti sveobuhvatna, s obzirom na raznolike aktivnosti koje provodi SRRH "KALI SARA" moguće je da se pojave okolnosti koje nisu obuhvaćene i gdje će se trebati raspravljati o načinu primjene određenih postupaka. U takvim situacijama potrebno je kontaktirati savjetnika za upravljanje rizicima u Zagrebu putem maila: zastita.djece@kalisara.hr

Načela na kojima se temelji Pravilnik o zaštiti djece SRRH "KALI SARA"

1. Sva djeca imaju jednaka prava na zaštitu i promicanje njihove dobrobiti te na participaciju u donošenju odluka koje ih se tiču.
2. Sve radnje u vezi sa zaštitom djece moraju biti u skladu s dobrobit djece. To uključuje razumijevanje da u svim našim programima i aktivnostima moramo osigurati poštivanje prava djece i prevenciju ugrožavanja dobrobiti i sigurnosti djeteta.
3. Svatko je odgovoran za zaštitu i promicanje dobrobiti djece. Ovo se odnosi za sve zaposlenike, vanjske suradnike, partnere te volontere SRRH "KALI SARA".
4. Rad SRRH "KALI SARA" je uključiv i javan, a zaštita djece je prioritet. Prepoznajemo da ugrožavajuće situacije za dijete mogu se pogoršati ako zaposlenici, vanjski suradnici, partneri, volonteri, djeca i obitelji s kojima radimo ne osjećaju mogućnost izražavanja svoje zabrinutosti.
5. Svaka sumnja na ugrožavanje dobrobiti djeteta shvatit će se ozbiljno. Kada je potrebno, poduzet će se odgovarajući koraci za zaštitu djeteta i poduzimanje mjera protiv navodnog počinitelja. To može uključivati upućivanje na policiju i zavodima za socijalni rad. U vezi s optužbama protiv zaposlenika, vanjskih suradnika, partnera te volontera, moguća je njihova suspenzija, raskid ugovora i drugih oblika suradnje.
6. Kako bismo osigurali adekvatnu zaštitu dječje dobrobiti, surađivat ćemo s drugim organizacijama civilnog društva, zavodima za socijalni rad i drugim relevantnim dionicima.
7. Čuvamo povjerljivost i ne otkrivamo osobne podatke onih koji su uključeni u pitanja zaštite djece, uključujući imena onih koji prijavljuju sumnju na povredu djetetovih prava osim ako je potrebno prenijeti informacije nadležnim službama kako bi se osiguralo da je dijete zaštićeno (npr. gdje bi djetetu mogle biti potrebne specijalističke usluge ili gdje je možda počinjeno kazneno djelo).

8. Nastojimo utjecati na osvještavanje javnosti o važnosti zaštite djece. Naša politika zaštite djece bit će javno dostupna te ćemo biti otvoreni za povratne informacije o njenoj primjeni i relevantnosti.

9. Radimo u okviru međunarodnih i nacionalnih zakona i politike zaštite djece.

10. Ne postoji jedan specifičan način zaštite djece i promicanje njihovih prava. Rješenja za zaštitu djece trebaju odražavati kulturu, radno okruženje i prirodu aktivnosti koje se poduzimaju. Međutim, kultura i osobna uvjerenja nikada ne mogu bit izgovor za narušavanje dječje dobrobiti.

Pravilnik o zaštiti djece usklađen je sa sljedećim pravnim aktima:

Međunarodni pravni akti

- Konvencija o pravima djeteta, 1989. (CRC - Convention on the Rights of the Child)
- Fakultativni protokol na Konvenciju o pravima djeteta o prodaji djece dječjoj prostituciji i dječjoj pornografiji, 2000. (OP1 – Optional Protocol on the sale of children, child prostitution and child pornography)
- Fakultativni protokol na Konvenciju o pravima djeteta glede uključivanja djece u oružane sukobe, 2000. (OP2 - Optional Protocol on the involvement of children in armed conflict)
- Fakultativni protokol uz Konvenciju o pravima djeteta o postupku povodom pritužbi, 2011.
- Europska konvencija protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih i ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja, 1988.(CAT)
- Konvencija Međunarodne organizacije rada o najnižoj dobnoj granici za zasnivanje radnog odnosa (br. 138 iz 1973.)
- Konvencija Međunarodne organizacije rada o zabrani i trenutnim djelovanjima za ukidanje najgorih oblika dječjeg rada (br. 182 iz 1999.)
- Konvencija protiv diskriminacije u obrazovanju (UNESCO iz 1960.)
- Konvencija Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (Lanzarote Convention)
- Strategijom Europske unije o pravima djeteta 2021.-2024.,
- Europsko jamstvo za djecu

Nacionalni pravni akti

- Ustav Republike Hrvatske, NN 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14
- Kazneni zakon, NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21
- Obiteljski zakon, NN 103/15, 98/19
- Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, NN 70/17, 126/19, 84/21

- Nacionalni plan za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2022. do 2026. godine (dostupno na <https://mrosp.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Socijalna%20politika/Dokumenti/Nacionalni%20plan%20za%20prava%20djece%20u%20Republici%20Hrvatskoj%20za%20razdoblje%20od%202022.%20do%202026.%20godine.pdf>)
- Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (dostupno na <https://dijete.hr/dokumenti/domaci-propisi/protokoli-postupanja-u-zastiti-djece/>)
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (dostupno na <https://mrosp.gov.hr/istaknute teme/obitelj-i-socijalna-politika/obitelj-12037/nasilje-u-obitelji-12046/12046>)
- Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (dostupno na <https://dijete.hr/dokumenti/domaci-propisi/protokoli-postupanja-u-zastiti-djece/>)
- Protokol o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece (dostupno na <https://dijete.hr/dokumenti/domaci-propisi/protokoli-postupanja-u-zastiti-djece/>)

II. Primjena Pravilnika o zaštiti djece

1. Preventivne aktivnosti

Zaštita djece sastavni je dio cjelokupnog djelovanja udruge, a ne samo jedna dimenzija određenog programa, projekta i aktivnosti.

Zaštita i smanjenje rizika trebaju biti ugrađeni u sve djelatnosti organizacije, od zapošljavanja djelatnika ili volontera, odabira partnera, do dizajna i provedbe programa ili druge institucionalne aktivnosti (kao što su promocija i prikupljanje sredstava).

Zaštita rizika mora se redovito evaluirati na svim razinama. Treba imati na umu da iako je uobičajeno razmišljati o pitanjima zaštite kada odrasla osoba ugrožava dobrobit djeteta, treba napomenuti i da djeca također mogu biti počinitelji zlostavljanja. To se obično događa kada je jedno dijete u poziciji moći ili utjecaja (npr. jer je dijete starije, ili dijete koje se zlostavlja dolazi iz marginalizirane skupine).

U takvim slučajevima, važno je zapamtiti da je i počinitelj dijete, a intervencije bi trebale biti u obzir uzeti najbolji interes oba djeteta, istovremeno pružiti pomoć zlostavljanom djetetu i prikladno reagirati prema nasilnom djetetu.

1.1. Ljudski resursi

a. Odrasle osobe (uključujući članove udruge, osoblje, pripravnike, volontere i vanjske suradnike)

Ovaj odjeljak utvrđuje posebne obveze i odgovornosti za sve odrasle osobe koje rade s/za SRRH "KALI SARA", bilo plaćeno ili neplaćeno na puno ili skraćeno radno vrijeme.

Politika zaštite odnosi se na sve one koji rade za ili u partnerstvu s SRRH "KALI SARA". Pristankom za rad s/za organizaciju, podrazumijeva se da su odredbe i uvjeti *Pravilnika o zaštiti djeteta* prihvaćeni kao uvjet za sudjelovanje.

- Svo osoblje (uključujući vanjske suradnike i volontere) mora potpisati i pridržavati se Kodeksa ponašanja (Prilog 1) kao uvjet njihove uključenosti u SRRH "KALI SARA". Ovime se postavljaju specifična očekivanja prihvatljivog i neprihvatljivog ponašanja.
- Osim cjelokupnog osoblja organizacije, svaka osoba na upravljačkoj funkciji unutar organizacije treba potpisati i pridržavati se Kodeksa ponašanja (Prilog 1) SRRH "KALI SARA".
- Sve odrasle osobe imaju osobnu odgovornost tražiti daljnja pojašnjenja i savjet u situacijama kada im nije jasno što se od njih očekuje.
- Kršenje Kodeksa ponašanja ili Pravilnika zaštite djece može dovesti do suspenzije i raskida bilo koje vrste angažmana. Ovo će se određivati od slučaja do slučaja, osiguravajući da se primjenjuju uvjeti zapošljavanja te da se poštuju zakoni s obzirom na privatnost i povjerljivost onih koji su u pitanju dok se provodi svaka interna istraga. Nakon temeljitog razmatranja činjenica, odlučit ćemo treba li slučaj prijaviti nadležnim institucijama u skladu s nacionalnim pravnim aktima.
- Pravilnik zaštite djece usmjeren je na kontakte s djecom koji se odvijaju u radnom okruženju. Ipak, ponašanje izvan radnog okruženja onih koji su povezani sa SRRH "KALI SARA" također može biti protivno načelima i vrijednostima istaknutima u Pravilniku. U slučaju da se pojave takvi problemi, oni će biti uzeti u obzir i sve donesene odluke u fokusu će imati zaštitu dječje dobrobiti.

b. Obrazovanje, savjeti i podrška

Ovaj odjeljak navodi napore koji će se poduzeti za potporu provedbi Politike zaštite.

- Unutar probnog roka, a ne dulje od tri (3) mjeseca nakon imenovanja, svo osoblje mora dobiti smjernice o politici zaštite djece i njihovim odgovornostima prema zaštiti djece. U takvu obuku bi trebali biti uključeni i stalni volonteri. Također, sve korisnike treba upoznati s politikom zaštite djece te načinima prijave ugrožavanja dječje dobrobiti. Informacije je potrebno pružiti na korisnicima prikladan način.
- Osoblje i stalni volonteri moraju dobiti priliku za redovito informiranje o zaštiti djece - kroz mentoriranje ili raspravu na sastancima stručnog tima.
- Ako priroda posla to zahtjeva, potrebno je osigurati dodatnu specijaliziranu obuku o dobrobiti djece.
- Zapise o svim održanim sastancima obuke/usmjeravanja moraju se čuvati u folderima – s datumom i popisom polaznika (*online* ili u fizičkom obliku).

d. Sigurnije zapošljavanje

Ovaj odjeljak fokusira se na to kako se odabiru oni koji rade s/za SRRH "KALI SARA" (djelatnici, vanjski suradnici i volonteri).

- Svi postupci zapošljavanja moraju se temeljiti na detaljnoj analizi svakog posla ili volonterskog zadatka i stupnju kontakta s djecom. Sigurniji postupci zapošljavanja uključuju predselekciju, selekciju i radnje nakon odabira kako bi se osiguralo postojanje što više zaštitnih mjera.
- Svi potencijalni zaposlenici, vanjski suradnici i partneri dužni su dostaviti dokumente o završenoj razini obrazovanja, dodatnim edukacijama o zaštiti djece (ukoliko ih posjeduju), Uvjerenje da se ne vodi kazneni postupak (ne starije od 3 mjeseca) te potpisanu Izjavu za suglasnost za uvid u kaznenu evidenciju.

f. Partneri

U ovom odjeljku razmatra se kako surađivati s partnerima i promovirati provedbu Politike zaštite djece.

- Prilikom odabira partnera treba uzeti u obzir prikladnost i iskustvo potencijalnog partnera za rad s djecom – uključujući i njihove vlastite politike i procedure koje štite dobrobit djece.
- U svim partnerskim odnosima potrebno je veliku pažnju posvetiti pitanju zaštite djece. Informiranje o mjerama zaštite djece trebalo bi uključiti u partnerske sporazume i ugovore.
- Partnerstva su prilika za podizanje svijesti o potrebi institucionalnih politika o zaštiti djece. Stoga bi svi partneri trebali dobiti obuku, vodstvo i podršku posebno naglašavajući odgovornosti koje partneri imaju u zaštiti djece.

1.2. Mediji i društvene mreže

Ovaj odjeljak u obzir uzima sve aktivnosti koje SRRH "KALI SARA" objavljuje u medijima ili na društvenim mrežama.

1. Sigurnost djeteta ne smije biti ugrožena ako netko dijeli slike djeteta, njegovog doma, zajednice ili okoline.
2. Djelatnici SRRH "KALI SARA" trebaju biti prisutni kada se radi reportaža u kojem je dijete (videozapis, fotografija i sl.).
3. Dijete u medijskim objavama ne smije biti u neprikladnim pozama koje bi mogle imati seksualne konotacije.
4. Zabranjeno je snimati ili objavljivati fotografije djece koja su gola ili neprikladno odjevena.
5. Ne smiju se koristiti slike djece koje su izrabljivačke ili uvredljive.
6. Uvijek treba poštivati dječje dostojanstvo. Objave ne bi trebale predstavljati djecu kao žrtve, već u pozitivnom u svjetlu i naglašavati njihove jake strane.
7. Snimanje slika ili videa rezervirano je isključivo za profesionalnu upotrebu. Osoblje, volonteri i posjetitelji se potiču 'lajkati' i 'dijeliti' fotografije objavljene na službenim internetskim stranicama SRRH "KALI SARA" i društvene mreže (kao što je Facebook). Na taj se način službeno odobrene fotografije mogu šire distribuirati na osobnim stranicama društvenih medija.
8. Datoteke ne bi smjele sadržavati nikakve informacije koje mogu ugroziti dijete žrtvu zlostavljanja (naslov, metapodaci, natpisi itd.). Prilikom objavljivanja/distribucije fotografija, priče itd., osobni podaci moraju biti uklonjeni kako bi se osigurala privatnost (tj. imena i adrese ne smiju biti uključeni i ako je potrebno druge identifikacijske značajke kao što je naziv škole također treba izostaviti).
9. Dopušteno je koristiti samo fotografije dostupne za javnu upotrebu.

10. Djeca i druge ranjive osobe uključene u proizvodnju medijskog sadržaja trebaju biti adekvatno informirane i upoznate sa namjerom korištenja njihovih fotografija, priča i podataka. Prije stvaranja bilo kakvog medijskog sadržaja, djeca i ranjive osobe, ili njihovi zakonski predstavnici trebaju dati pisanu suglasnost za fotografiranje, snimanje i/ili bilo kakve druge povezane radnje. Također su, u bilo kojem trenutku u mogućnosti povući prethodno danu suglasnost.
11. Prikupljanje, obrada i objava osobnih podataka od strane djeteta biti će zakonita u slučajevima kada je dijete starije od 16 godina (ukoliko zakon to omogućuje dijete može biti i mlađe od 16 godina, ali nikako ne mlađe od 13 godina). U slučajevima kada je dijete mlađe od 16 godina, suglasnost za prikupljanje, obradu i objavu osobnih podataka djeteta potrebno je ishoditi od njegova roditelja i/ili drugog zakonskog skrbnika.
12. Prilikom proizvodnje medijskog sadržaja treba koristiti pseudonime djece i/ili drugih ranjivih osoba. U slučajevima korištenja njihovim pravih imena, obavezno je prikupiti njihovu pisanu suglasnost.

1.3. Planiranje projekata i programa

Svi projekti i programi koje provodi SRRH "KALI SARA", trebaju u obzir uzimati zaštitu djeteta u svakom trenutku i svim aktivnostima. Zaštita djeteta nije zasebna aktivnost već je neizostavan dio svih aktivnosti.

Zaštita se mora uzeti u obzir u svakoj fazi, od planiranja do evaluacije projekta te se mora revidirati kao dio praćenja provedbe projekta.

- Prilikom osmišljavanja projekta i vođenja aktivnosti mora se poduzeti procjena rizika kako bi se identificirale sve potencijalne opasnosti te osmislio plan za minimiziranje tih rizika. Zaseban "Predložak procjene rizika za aktivnosti" nalazi se u prilogu 2. Kopije procjene rizika moraju se čuvati u dosjeu.
- Ako se procjenom zaključi da ima previše rizika koji se ne mogu svesti na prihvatljivu razinu onda se aktivnost ne bi trebala nastaviti.
- Ako je potrebno, moraju se dati dodatne upute osoblju, volonterima, partnerima, djeci i zajednicama kako bi se osiguralo da se provodi Politika zaštite djece. Prije izvođenja aktivnosti potrebno je dobiti pismeno dopuštenje roditelja i djece (Prilog 2. – Obrazac roditeljske suglasnosti). Ovo se također može koristiti za skrbnike, ako su djeca u alternativnoj skrbi.
- Ako su roditelji/djeca nepismeni, zaposlenici ili volonteri moraju objasniti roditeljima i djeci svrhu aktivnosti, način provođenja i moguće rizike na njima razumljiv način.
- Osoblje i volonteri koji rade s djecom moraju biti pod nadzorom te imati mogućnost sudjelovanja u raspravama o pitanjima zaštite – na primjer na sastancima, neformalnim raspravama ili kroz razmatranje studija slučaja.
- Zaštita se mora redovito revidirati tijekom aktivnosti i na kraju aktivnosti, tako da se naučene lekcije mogu unijeti u buduće aktivnosti ili potrebne prilagodbe tijekom programa.

2. Aktivnosti u slučaju saznanja ugrožavanja djetetove dobrobiti

Ovaj odjeljak se odnosi na slučajeve u kojima je prijavljena zabrinutost da se Politika zaštite djece ne provodi ili je prijavljen incident zaštite djece (tj. gdje dijete može biti ili je u opasnosti od zlostavljanja ili zanemarivanja).

- Zabrinutost i prijave mogu doći iz različitih izvora: zaposlenici, volonteri, partneri, djeca i obitelji te članovi njihove zajednice. Sve prijave se moraju shvatiti ozbiljno.
- SRRH "KALI SARA" oformljuje tim od 3 osobe od kojih je jedna Tajnik udruge, voditeljica Romskog edukacijskog i kulturnog centra, a treća je iz redova zaposlenih i članova. Tim brine o uključenosti i postupanju u slučaju saznanja o kršenju prava, nasilja ili zanemarivanja te edukaciji zaposlenih i članova u području zaštite djece i ranjivih skupina. Tim razmatra pritužbe i predlaže reakcije te prijavljuje slučajeve sumnje na kršenja prava, nasilje ili zanemarivanje za koje se saznaje kroz aktivnosti SRRH "KALI SARA". Tim bira osobu kao koordinatora tima te se uspostavlja službeni e-mail za tu namjenu (e-mail: zastita.prava@kalisara.hr).
- Sve prijave tim žurno razmatra, postupa sukladno zakonskim, etičkim i stručnim standardima te ih prosljeđuje nadležnim tijelima.
- Sva saznanja ili sumnje na moguće zlostavljanje i/ili zanemarivanje djeteta prijavljuju se nadležnim tijelima prema hrvatskim pravnim propisima koji su navedeni u poglavlju III. Pisane prijave trebaju se čuvati na posebnom mjestu.
- Odluke o zaštiti djece se ne donose samostalno. Međutim u iznimnim okolnostima – kao što je životno opasna situacija – osoblje ili volonteri moraju poduzeti sve radnje koje smatraju potrebnim za zaštitu djeteta u neposrednoj opasnosti, ali to se mora prijaviti što prije u skladu s hrvatskim pravnim propisima i Politikom zaštite djece.
- Svaka osoba koja provodi aktivnosti s djecom u organizaciji SRRH "KALI SARA" dužna je, odmah po saznanju nasilja nad djetetom ili zanemarivanja djeteta, obavijestiti nadležne u SRRH "KALI SARA" te sastaviti izvješće. U izvješću treba opisati aktivnost unutar koje je došlo do saznanja o nasilju ili zanemarivanju i događaj nasilja ili zanemarivanja.

III. Izvori koji su korišteni za izradu smjernica:

1. Ajduković, M. & Keresteš, G. (2020). *Etički kodeks istraživanja s djecom*. Dostupno na: <https://mrosp.gov.hr/dokumenti/5688>
2. Keeping children safe. *Child Safeguarding Standards*. Dostupno na: <https://www.keepingchildrensafe.global/accountability/>
3. Obiteljski zakon, NN 103/15, 98/19.
4. Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (dostupno na <https://dijete.hr/dokumenti/domaci-propisi/protokoli-postupanja-u-zastiti-djece/>)
5. Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (dostupno na <https://mrosp.gov.hr/istaknute teme/obitelji-i-socijalna-politika/obitelji-12037/nasilje-u-obitelji-12046/12046>)

6. Protokol o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (dostupno na <https://dijete.hr/dokumenti/domaci-propisi/protokoli-postupanja-u-zastiti-djece/>)
7. Protokol o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece (dostupno na <https://dijete.hr/dokumenti/domaci-propisi/protokoli-postupanja-u-zastiti-djece/>)
8. SOS Dječja sela. *Politika zaštite djece*. Dostupno na: <https://sos-dsh.hr/dokumenti/>
9. Terre des Hommes. *Child Safeguarding Policy*. Dostupno na: <https://www.terredeshommes.org/child-safeguarding-policy/tdh-child-safeguarding-policy/>
10. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, NN 70/17, 126/19, 84/21.

IV. Definicije:

- Djeca i maloljetne osobe su osobe mlađe od 18 godina.
- Odrasla ili punoljetna osoba je svaka osoba starija od 18 godina.
- Volonterke i volonteri su sve osobe uključene u aktivnosti SRRH "KALI SARA" sukladno Zakonu o volonterstvu.
- Djeca s teškoćama u razvoju su djeca s dugoročnim tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjima, koja u danom kontekstu mogu spriječiti njihovo puno i učinkovito sudjelovanje u društvu i ograničavati ih da uživaju u istim uvjetima kao i druga djeca.
- Ranjive osobe i skupine su pojedinci i grupe koji se zbog neke svoje osobine ili karakteristike nalaze u nepovoljnijem položaju i u riziku od socijalnog isključivanja te se u radu usmjerava na osobitu zaštitu njihovih prava i dobrobiti sukladno propisima i stručnim načelima rada.
- Djeca i mladi su ranjiva skupina temeljem svoje dobi, razvojnih osobina i pravnog položaja. Neke druge ranjive skupine koje se često uključuju u aktivnosti SRRH "KALI SARA" i na čije osnaživanje smo usmjereni su: osobe s invaliditetom i kroničnim bolestima, osobe s problemima u mentalnome zdravlju, osobe u sukobu sa zakonom (kažnjavane osobe), osobe koje su doživjele nasilje, osobe slabijeg obrazovanja, nezaposlene osobe, pripadnici romske nacionalne manjine te druge osobe koje su zbog manjinskog statusa doživjele diskriminaciju.
- Nasilje nad djecom su svi postupci koji uključuju namjernu uporabu moći, verbalne ili fizičke sile, nad djetetom ili protiv skupine djece koja ili rezultira ili ima veliku vjerojatnost da će rezultirati stvarnom ili potencijalnom ugrozom sigurnosti djeteta ili djece, njihove dobrobiti, dostojanstva i razvoja. Uključuje zlostavljanje kao namjerni čin sa stvarnim ili potencijalnim negativnim učincima po djetetovu sigurnost, dobrobit, dostojanstvo i razvoj tjelesno, seksualno, psihičko ili emocionalno zlostavljanje i zanemarivanje.
- Uključivost se odnosi na pristup koji poštuje ravnopravnost i jamči svima pravo na sudjelovanje sukladno motivaciji i interesima te koji aktivno radi na otklanjanju identificiranih prepreka za sudjelovanje pojedinaca i skupina.

Izrazi koji se koriste u ovoj politici u jednom rodu, odnose se na sve osobe bez obzira na rodnu pripadnost.

V. Nadležna tijela i institucije za zaštitu dječjih prava

Tablica 2. Pregled nadležnosti i kontakata institucija za zaštitu ljudskih i dječjih prava

Naziv i kontakt	Opis područja djelovanje
<p>Ured pučkog pravobranitelja</p> <p>Pučka pravobraniteljica</p> <p>Trg hrvatskih velikana 6, 10 000 Zagreb</p> <p>Telefon: 01/48 51 855, 01/48 51 853</p> <p>Telefaks: 01/64 31 628</p> <p>e-mail: info@ombudsman.hr</p> <p>Web: https://www.ombudsman.hr</p>	<p>Pučka pravobraniteljica opunomoćenica je Hrvatskoga sabora za zaštitu i promicanje ljudskih prava i sloboda, središnje je tijelo za suzbijanje diskriminacije, djeluje kao Nacionalni preventivni mehanizam za zaštitu osoba lišenih slobode.</p>
<p>Ured pravobranitelja za djecu</p> <p>Pravobraniteljica za djecu</p> <p>Zagreb, Teslina 10 10000 Zagreb</p> <p>Telefon: 01/4929 669</p> <p>Fax: 01/4921 277</p> <p>E-mail: info@dijete.hr</p> <p>Web: http://dijete.hr/</p>	<p>Pravobranitelj za djecu je institucija zadužena za zaštitu i promicanje prava i interesa djece te praćenje usklađenosti propisa s odredbama Ustava Republike Hrvatske, Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih dokumenta koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece.</p>
<p>Ured pravobranitelja za osobe s invaliditetom</p> <p>Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom</p> <p>Savska cesta 41/3</p> <p>10 000 Zagreb,</p> <p>Tel: +385 1 6102 170</p> <p>Fax: +385 1 6177 901</p> <p>Email: ured@posi.hr</p> <p>Web: https://posi.hr/</p>	<p>U slučaju kršenja prava osoba s invaliditetom, pravobraniteljica je ovlaštena: tražiti očitovanja, obavještavati, predlagati mjere, davati preporuke, upozoravati, te zahtijevati izvješća o poduzetom.</p>

<p>Ured pravobranitelja za ravnopravnost spolova Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova</p> <p>Preobraženska 4/1 10000 Zagreb telefon: 01 4848 100 e-mail: ravnopravnost@prs.hr</p>	<p>Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova prati provođenje Zakona o ravnopravnosti spolova i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova. Najmanje jednom godišnje o svom radu izvještuje Hrvatski sabor.</p> <p>Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova postupa po pritužbama građana i građanki na diskriminaciju temeljem spola, bračnog ili obiteljskog statusa i spolne orijentacije.</p>
<p>Hrvatski sabor Zagreb, Trg sv. Marka 6 Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Telefon: 01/4569 416 Faks: 01/4569 628 e-mail: odbor.prava@sabor.hr</p>	<p>Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina bavi se poslovima praćenja provođenja potvrđenih međunarodnih akata i nacionalnih propisa koji uređuju zaštitu ljudskih prava.</p>
<p>Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike</p> <p>Ulica grada Vukovara 78 10 000 Zagreb E -mail: pisarnica@mrms.hr</p>	<p>Obavlja poslove zaštite djece i ranjivih skupina: skrb o osobama i obiteljima koje nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba ili im je pomoć potrebna radi otklanjanja uzroka socijalne ugroženosti; utvrđivanje mreže ustanova socijalne skrbi i mreže djelatnosti te usklađivanje njihova rada i pružanje stručne pomoći; provođenje upravnog, inspekcijskog i</p>

<p>Uprava za obitelj i socijalnu politiku Telefon: +385 1 555 7015 Fax: +385 1 555 7222</p> <p>Zavod za socijalni rad Telefon: +385 1 555 7106 Fax: +385 1 555 7222</p>	<p>stručnog nadzora nad radom ustanova socijalne skrbi, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, komorama, stalnim prikupljanjem humanitarne pomoći, humanitarnim akcijama, drugim pravnim i fizičkim osobama koje pružaju socijalne usluge i nad obavljanjem djelatnosti dadilje; odlučivanje o osnivanju, prestanku i statusnim promjenama ustanova socijalne skrbi.</p>
<p>Središnji državni ured za demografiju i mlade Trg Nevenke Topalušić 1, 10000 Zagreb</p> <p>Telefonska centrala: +385 1 555 7111 +385 1 555 7013 Fax: + 385 1 555 7224 e-mail: info@demografijaimladi.hr</p> <p>Pravo na pristup informacijama: pristupinfo@demografijaimladi.hr</p>	<p>Središnji državni ured za demografiju i mlade obavlja upravne i druge poslove motiviranja mladih za ostanak u Hrvatskoj, mjere podrške roditeljstvu te mjere usmjerene na usklađivanje obiteljskog i profesionalnog života; nadzor i praćenje primjene propisa o doplatku za djecu, roditeljskim dopustima i naknadama, pomoći za opremu novorođenog djeteta; poslove koji se odnose na poboljšanje i unapređenje kvalitete života mladih i izgradnji cjelovite, sveobuhvatne i međuresorne politike za mlade. Središnji državni ured razvija mjere i programe koji rade na sprečavanju socijalnog isključenja mladih ljudi te im daju osnovu za cjelovit, kreativan i dostojanstven život u razdoblju njihove mladosti.</p>

Prilog 1. Kodeks ponašanja

Kodeks ponašanja mora potpisati svo osoblje i stalni volonteri prije početka obavljanja rada. SRRH "KALI SARA" smatra da je svaki oblik nasilja protiv djece neprihvatljiv, te da ima dužnost štiti djecu, to jest, štiti ih od nasilja i zanemarivanja te promicati njihovu dobrobit. Zanemarivanje, fizičko, psihičko/emocionalno i seksualno nasilje su prepoznati oblici nasilja nad djecom uz vršnjačko i cyber/online nasilje. Naša politika i postupci zaštite djece navode mjere koje ćemo poduzeti da zaštitimo djecu. To uključuje proaktivne radnje za prevenciju situacija nasilja i nastanka štete te reaktivne radnje kao odgovor na situacije u kojima dijete trpi ili bi moglo biti zlostavljano. Dijete je svaka osoba mlađa od 18 godina prema Konvenciji UN-a o pravima djeteta iz 1989. Kao dio naše politike zaštite djece, uvjet je da svo osoblje (uključujući plaćene zaposlenike, vanjske suradnike i pripravnike), s punim ili nepunim radnim vremenom, pristaje pridržavati se Pravilnika o zaštiti djece i posebno se slažu raditi u skladu s ovim Kodeksom ponašanja koji utvrđuje odgovornosti za zaštitu djece i očekivano ponašanje osoblja. Svaki oblik neprihvatljivog ponašanja koji krši ovaj Kodeks ponašanja mora se prijaviti. U slučaju situacija koje nisu obuhvaćene Kodeksom ponašanja, SRRH "KALI SARA" očekuje od svojih predstavnika da primjenjuju zdrav razum usredotočujući se na dobrobit i interes djeteta.

Potpisivanjem Kodeksa ponašanja,

Obvezujem se da ću uvijek:

Odnositi se prema djeci s poštovanjem i jednako, bez obzira na njihovu dob, spol, jezik, vjeru, mišljenja ili nacionalnost, etničko ili socijalno podrijetlo, status, klasu, seksualne orijentacije ili bilo koje druge karakteristike.

- Pomoći djeci da sudjeluju u odlukama koje ih se tiču prema njihovoj dobi i njihovoj razini zrelosti.
- Održavati kulturu komunikacije i stvaranje povjerenja u djecu i njihove obitelji.
- Koristiti nenasilne i pozitivne metode ponašanja pri nadzoru djece.
- Poticati djecu da govore otvoreno o svojim interakcijama s odraslima i međusobno.
- Informirati djecu i zajednice o njihovom pravu na prijavu svih zabrinjavajućih situacija i kako mogu izazvati zabrinutost.
- Osnažiti djecu tako da budu u poziciji da bolje da se zaštite.
- Provjeriti je li za vrijeme mog rada s djetetom prisutna još jedna odrasla osoba ili nastojati biti vidljiv/a drugima kada sam u kontaktu s djetetom.
- Nastojati očuvati djetetovu autonomiju i učiniti sve da ne radim stvari koje dijete može učiniti za sebe.
- Planirati aktivnosti i organizirati radno mjesto na način da se smanji rizik od nanošenja štete te voditi računa o dobi i razvoju djeteta.

- Osigurati povjerljivost informacija koje se tiču djece i njihovih obitelji.
- Ponašati se na način koji daje dobar primjer djeci
- Dobiti dopuštenje od djeteta i njegovih roditelja prije fotografiranja, snimanja ili korištenja djetetovih slika ili onoga što su rekli ili napisali. To uključuje objašnjavanje djeci i njihovim roditeljima kako će se fotografije ili poruke koristiti.
- Osigurati da dijete na fotografijama ne pozira ponižavajuće ili na način koji drugi mogu protumačiti kao da ima seksualne konotacije.
- Iznijeti sve nedoumice i upite u vezi s Politikom zaštite djece nadležnima u SRRH "KALI SARA".
- Odmah prijaviti sve sumnje ili optužbe koje su u suprotnosti s načelima Pravilnika o zaštiti djece i Kodeksom ponašanja uključujući bilo koji oblik zlostavljanja djece – čak i ako su informacije ili optužbe nejasne.

Obvezujem se da nikad neću:

- Diskriminirati, nejednako ili nepravedno tretirati djecu (npr. favoriziranjem i isključivanjem drugih).
- Pozivati dijete ili njegovu rodbinu u moj dom ili razvijati odnos s djetetom i/ili njegovom obitelji koji bi se mogao smatrati kao prekoračenje profesionalnih granica.
- Prevoziti dijete bez prethodnog odobrenja nadređenog, osim ako je potrebno za sigurnost djeteta.
- Raditi s djecom pod utjecajem alkohola ili droga.
- Gledati, objavljivati, proizvoditi ili dijeliti pornografiju djece i/ili prikazivati pornografski materijal djeci.
- Pokazivati lica djece koja su seksualno iskorištavana, žrtve trgovine ljudima ili zlostavljanja, u sukobu sa zakonom, povezani s oružanim skupinama ili koji se lako mogu locirati čak i ako je njihov identitet promijenjen.
- Predstavljati djecu kao žrtve (slabe, nemoćne, bez pomoći, očajne, itd.).
- Objaviti priču ili sliku koja može ugroziti dijete, njegovu obitelj ili zajednicu.
- Koristiti fotografije koje nisu provjerene ili informacije o djeci na osobnim web stranicama ili društvenim mrežama (kao što je Facebook, Instagram).
- Održavati kontakt s djecom i njihovim obiteljima putem društvenih mreža (osim WhatsAppa ili Vibera).
- Ignorirati ili ne prijaviti bilo kakvu zabrinutost, sumnju na povredu djeteta ili Politike zaštite i Kodeksa ponašanja.
- Sudjelovati u bilo kojem obliku seksualnih odnosa s bilo kim mlađi od 18 godina, bez obzira na zakonsku dob spolnog pristanka. Zabluda o dobi djeteta nije obrana.

- Dodirivati djecu, koristiti jezik ili davati prijedloge na neprikladan način, provocirati, uznemiravati ili degradirati dijete ili pokazati nepoštivanje djetetove kulture. To uključuje djelovanje na način koji bi mogao imati negativan utjecaj na djetetovo samopouzdanje i osjećaj vlastite vrijednosti.

- Razmjenjivati novac, posao, robu ili usluge ili humanitarnu pomoć za seksualne usluge ili podvrgavati dijete bilo kojoj drugoj vrsti ponižavajućeg ili uvredljivog ponašanja.

Razumijem da će, u slučaju sumnje ili navoda o mojem kršenju Kodeksa ponašanja SRRH "KALI SARA" poduzeti sve radnje koje smatra potrebnim, što može uključivati, ali nije ograničeno na:

- Pružanje pomoći žrtvi i poduzimanje hitnih koraka za zaštitu djeteta te pružanje podrške djetetu.

- Pokušaj utvrđivanja činjenica na što objektivniji način (postoji presumpcija nevinosti) istovremeno štiteći ugled i povjerljivost uključenih odraslih osoba.

- Poduzimanje disciplinskih mjera koje mogu rezultirati mojom suspenzijom ili raskidom ugovora.

- Pokretanje sudskog postupka i/ili prijavljivanje nadležnim tijelima o svakom kršenju Kodeksa Ponašanje koje može kršiti nacionalno ili međunarodno zakonodavstvo.

- Poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da se takvi incidenti više ne događaju, na primjer, informiranje druge organizacije koje se mogu prijaviti za stručne preporuke u vezi raskida ugovora zbog kršenja načela zaštite djece (unutar zakonskog okvira koji se primjenjuje na zaštita informacija).

Izjava o predanosti

Ja, dolje potpisani, ...
Izjavljujem da sam primio, pročitao i razumio Pravilnik o zaštiti djece SRRH "KALI SARA" i obvezujem se raditi u skladu s njom. Razumijem da svaki propust u pridržavanju Kodeksa ponašanja može rezultirati raskidom mog angažmana u SRRH "KALI SARA" ili daljnjim stegovnim ili sudskim postupcima kao što je gore spomenuto. Nadalje, izjavljujem da nemam kaznenu evidenciju za kazneno djelo prema djetetu, niti znam za bilo koji razlog zašto bi me netko smatrao neprikladnim za rad s djecom.

Datum ..... u .....

Potpis .....

SAVEZ ROMA U REPUBLICI HRVATSKOJ "KALI SARA"

Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA"
Ul. Pavla Hatza 23/5
10 000 Zagreb

SUGLASNOST RODITELJA ZA SUDJELOVANJE DJECE NA IZVANNASTAVNIM AKTIVNOSTIMA SRRH "KALI SARA"

Ovim putem ja (IME I PREZIME) _____,

svojim potpisom dajem suglasnost *Savezu Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA"* za
sudjelovanje mojeg djeteta/ce (IME I PREZIME)

_____

u izvannastavnim aktivnostima SRRH "KALI SARA".

Svojim potpisom na ovom dokumentu dajem suglasnost da se dijete/ca fotografiraju i
snimaju, te za objavljivanje pisanih radova i fotografija moga djeteta isključivo u svrhu
izvještavanja.

Potpis: _____

Datum: _____

SAVEZ ROMA U REPUBLICI HRVATSKOJ "KALI SARA"

PROMENGI UNIA ANI KROACIA "KALI SARA" • CROATIAN ROMANI UNION "KALI SARA"

Pavla Hatza 23/5, 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel. / Fax: +385 (0)1 888 7673; Mob.: +385 (0)95 826 5806

E-mail: kalisara@kalisara.hr

www.kalisara.hr

Na sastanku predsjedništva Saveza Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA" održanom dana 02.05.2023. godine donesena je

ODLUKA

- O donošenju Pravilnika o zaštiti djece SRRH „KALI SARA“ (Child protection policy).
- Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

U Zagrebu, 02.05.2023.

